
Zápis z jednání Komise pro program screeningu kolorektálního karcinomu konaného 23. 3. 2026 on-line formou

Účastníci jednání:	doc. MUDr. Štěpán Suchánek, Ph.D.; RNDr. Ondřej Májek, Ph.D.; prof. MUDr. Miroslav Zavoral, Ph.D.; Mgr. Blanka Kavková; MUDr. Iveta Matějovská, CSc.; MUDr. Petr Šubrt; doc. MUDr. Bohumil Seifert, Ph.D.; MUDr. Petr Kocna, CSc.; MUDr. Kateřina Kamarádová, Ph.D.; prof. MUDr. Ing. Lukáš Lambert, Ph.D.; prof. MUDr. Stanislav Rejchrt, Ph.D.; MUDr. Zuzana Elbertová (v zastoupení MUDr. Markéty Brabcové); MUDr. Milada Tomanová; PhDr. Karel Hejduk hosté: doc. MUDr. Marián Hajdúch, Ph.D.; Mgr. Renata Chloupková; Ing. Monika Ambrožová
Omluvení:	prof. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D.; MUDr. Jan Král, Ph.D., MBA; MUDr. Aleš Skřivánek, Ph.D.; MUDr. Markéta Brabcová

Zapsala: Ing. Veronika Rybenská

Příští setkání: 1. 6. 2026 od 14 hod. on-line formou

TÉMATA A ÚKOLY Z JEDNÁNÍ

1. Úvodní slovo

Předseda Komise, doc. MUDr. Štěpán Suchánek, Ph.D. uvítal ve spolupráci s PhDr. Karlem Hejdukem účastníky jednání.

2. Návrhy na optimalizaci screeningového programu ze strany vedení MZD

Hlavní body diskuse:

- PhDr. Karel Hejduk na jednání uvedl hosta, doc. MUDr. Mariána Hajdúcha, Ph.D., který je pověřen ministrem zdravotnictví pro optimalizaci screeningových programů.
- Doc. Hajdúch uvedl, že je důležité se zaměřit na zvýšení účasti občanů ve screeningových programech. Jednou z navrhovaných cest je zapojení dalších odborností do indikace ke screeningu a úprava zdravotních kódů pro management, pokud je to pro daný screeningový program účelné). Zároveň by měl být celý systém plně elektronizován, aby praktičtí lékaři měli v reálném čase informace o absolvování screeningu u specialistů, k tomuto má sloužit připravovaný sdílený zdravotní záznam.

- Bylo zdůrazněno, že fungování screeningu kolorektálního karcinomu má zůstat zachováno, tedy s klíčovou rolí praktických lékařů a gynekologů. Uvažuje se však o rozšíření distribuce testovacích sad na odběr stolice, a to zasíláním poštou lidem, kteří se dlouhodobě screeningu neúčastní. V souvislosti s tímto krokem lze očekávat navýšení účasti občanů na koloskopii, a proto bude potřeba navýšit kapacity screeningových pracovišť. Zároveň má být v maximální možné míře podporována screeningová koloskopie.
- Dále by měly být sjednoceny analytické platformy, aby byla jejich hodnota srovnatelná. Měly by být využívány platformy, které v rámci kontroly jakosti vycházejí nejlépe a mají největší korelaci s laboratorními vyšetřeními okultního krvácení. MUDr. Kocna souhlasil s tím, že je nutné řešit harmonizaci, a to vzhledem k tomu, že v ČR existuje více systémů, a také případnou úpravu cut-off hodnoty.
- Doc. Suchánek uvedl, že o výše navrhovaných krocích byl informován Výbor ČGS ČLS JEP, kterým je tato iniciativa vítána za předpokladu, že dojde k navýšení kapacity screeningových pracovišť, aby nedošlo k jejich zahlcení. Prof. Rejchrt, jakožto člen Výboru ČGS ČLS JEP uvedl, že by bylo vhodné disponovat odhadem počtu koloskopií, který bude tento způsob zvaní občanů generovat, a to také s ohledem na to, že jisté navýšení pacientů přinesla již změna věkové hranice pro screening kolorekta.
- MUDr. Šubrt upozornil, že v případě sjednocení platform je nutné brát v úvahu investici, kterou do nich praktičtí lékaři vložili a také možnost jisté ztráty portfolia lékařů, pokud k tomuto kroku dojde. Bylo by také vhodné vzít v úvahu zkušenosti s dřívější rozesilkou odběrových sad a inspirovat se pro zlepšení. Doc. Seifert souhlasil s tím, že navrhované změny jsou v duchu mezinárodních trendů, ale je nutné brát v potaz nastavení systému kolorektálního screeningu v ČR.
- MUDr. Elbertová za VZP uvedla, že vítají, aby se účast ve screeningu navýšila, je však nutné promyslet navazující kroky na chystané změny.

Usnesení:

- Členové Komise se shodli na potřebě setkání poradců pana ministra s relevantními zástupci z Komise a odborných společností k dalšímu projednání optimalizace screeningového programu.

Úkol:

- Vytvoření návrhu účastníků jednání a zaslání termínů pro možnost schůzky vč. materiálu s obsahem programu schůzky v termínu do 15. dubna 2026 – **zástupci MZD, ÚZIS ČR, relevantní zástupci Komise.**

3. Externí hodnocení kvality – aktuální stav

Hlavní body diskuse:

- Komisi byla shrnuta situace, kdy ze strany VZP není praktickým lékařům hrazen (ne však odsmlouván) výkon 15119 v případě, že z jejich strany nedošlo k doložení platného EHK certifikátu zdravotní pojišťovně. Plánovaný krok byl ze strany VZP komunikován již od podzimu 2025. MUDr. Elbertová uvedla, že v rámci VZP je měsíčně kontrolováno, kdo certifikát nedoložil, přičemž aktuálně je to přes 360 IČP, která jej nedoložila a nemá tak výkon hrazen. Na dotaz uvedla, že v případě doložení platného certifikátu pracovištěm v polovině měsíce, VZP provede zpětné hodnocení a certifikát je uznán jako platný za celý měsíc. MUDr. Šubrt uvedl, že je důležité zjistit, zda lékaři, kteří neprošli v rámci EHK zasílají testy do laboratoří.

- Komise projednala možnost, aby zdravotní pojišťovny informovaly pracoviště s několikaměsíčním předstihem o vypršení certifikátu. MUDr. Elbertová uvedla, že tento návrh probere interně, je však zapotřebí stanovit přesnou lhůtu. Po jednání Komise bylo ze strany VZP doplněno, že po ověření kapacit s ohledem na množství poskytovatelů a nutnost měsíčního zpracování, aktuálně není možné toto zajistit. MUDr. Tomanová uvedla, že není možné, aby pojišťovny hlídaly jednotlivé poskytovatele.
- MUDr. Kocna okomentoval výsledky zasláné poskytovateli EHK. Po jednání Komise bylo potvrzeno, že všichni 3 poskytovatelé splňují stanovenou maximální odchylku $\pm 25\%$.
- Doc. Suchánek doplnil, že kromě kontroly splnění maximální odchylky $\pm 25\%$ by měl také existovat kontrolní mechanismus ověřující, zda byl TOKS odeslán k laboratornímu vyhodnocení v případě, že ze strany VPL nebyl splněn požadavek na platný certifikát.

Usnesení:

- Komise se shodla na vhodnosti kontroly ze strany zdravotních pojišťoven, zda praktičtí lékaři splňují stanovenou maximální odchylku $\pm 25\%$. Dále panovala shoda na vhodnosti ověření toho, zda praktici, kteří nedodali platný EHK certifikát zasílají testy k vyhodnocení do laboratoře či nikoliv.

Úkol:

- Poskytnutí seznamu pracovišť – IČP, u kterých bylo nastaveno nulové ohodnocení výkonu 15119 ze strany VZP z důvodu nedoložení platného EHK pro následné vyhodnocení dopadu, je možné na základě písemné žádosti ÚZIS – VZP ČR, ÚZIS ČR.

4. Datový audit a pokroky v elektronizaci kolorektálního screeningu

Hlavní body diskuse:

- Mgr. Chloupkovou byly shrnuty výsledky screeningového programu zahrnující časovou řadu jednotlivých let a počtu provedených TOKS+ koloskopií, screeningových koloskopií a zachycených adenomů a polypů, která pracoviště zadala v letech 2006–2024 do Registru preventivních koloskopií pod správou IBA LF MU a v roce 2025 do Databáze preventivních koloskopií pod správou ÚZIS ČR. Také byly představeny výsledky týkající se indikátorů kvality u koloskopií provedených v roce 2025.
- Komisi byly představeny plánované rozesílky na jednotlivé poskytovatele v roce 2026 a dále byla představena EZKarta vč. její aktualizace z roku 2025 zahrnující přehled podstoupených screeningových vyšetření a preventivních prohlídek. Také byl představen plánovaný sdílený zdravotní záznam a položky, které budou jeho součástí, stejně tak jako Národní registr preventivních a screeningových vyšetření (NRPSV) a s tím související legislativa.

Usnesení:

- Na základě výsledků analýz doc. Suchánek uvedl, že mladší lidé preferují absolvování screeningové koloskopie, a proto se pravděpodobně bude jejich počet navyšovat.
- Doc. Hajdúch doplnil, že by bylo vhodné zjistit, z jakého důvodu významně klesá procento záchytů u preventivních koloskopií. Zmínil také vhodnost interoperability EZKarty např. s aplikacemi zdravotních pojišťoven, kde by se měly zobrazovat stejné informace.
- Doc. Suchánek uvedl, že sledované indikátory kvality by měly být jedním z kritérií pro žádost v rámci Výzvy pro reakreditaci pracovišť.

5. Sledování čekacích dob na webu kolorektum.cz

Hlavní body diskuse:

- Členové Komise byly obeznámeni s nově zadávanými údaji ze strany screeningových pracovišť na webu kolorektum.cz. Jedná se o tzv. self-reporting, kdy pracoviště každý měsíc zadají reálný odhad aktuální čekací doby na screeningovou koloskopii a TOKS+ koloskopii na jejich pracovišti. Tyto údaje se zobrazují na webu kolorektum.cz v sekci „Mapa pracovišť“.

6. Regionální koordinátoři screeningu kolorektálního karcinomu

Hlavní body diskuse:

- Komisi byl sdělen aktuální stav kontrol screeningových pracovišť ze strany regionálních koordinátorů. Ke dni jednání Komise byla zkontrolována více jak polovina všech pracovišť.

Usnesení:

- Po obdržení formulářů ze všech zkontrolovaných pracovišť provede NSC ÚZIS ČR shrnutí zjištění z těchto kontrol, zahrnující např. nejčastější zjištěné problémy v rámci pracovišť atd.

Úkol:

- Vyhodnocení kontrol screeningových pracovišť na základě obdržených formulářů od koordinátorů po konci dubna 2026 – **ÚZIS ČR**.

7. Příprava Výzvy v rámci reakreditací pracovišť

Hlavní body diskuse:

- Komisi byly sděleny informace k vyhlášení Výzvy v rámci reakreditací pracovišť. Aktuálně se řeší technické nastavení sběru žádostí tak, aby byl proces co nejjednodušší s ohledem na očekávaný vysoký počet žadatelů. Podávání žádostí by mělo probíhat v elektronické podobě a mít jasně nastavené parametry. Technické řešení by mělo být připraveno do konce června 2026 a sběr žádostí je plánován na začátek podzimu 2026.

8. Různé

Hlavní body diskuse:

- PhDr. Hejduk informoval o komunikaci ze strany MUDr. Brabcové stran vykazování MKN kódů souvisejících se zdravotními výkony v rámci kolorektálního screeningu.
- MUDr. Kocna zmínil vhodnost zaslání souhrnu výsledků EHK od firem provádějících EHK za rok 2025.

Usnesení:

- Za ÚZIS ČR bude MUDr. Zvolským zasláno vyjádření zástupkyni VZP stran vykazování MKN kódů.

Úkol:

- Zaslání Komisi souhrn výsledků EHK od firem provádějících EHK za rok 2025 – **MUDr. Petr Kocna, CSc.**

9. Diskuze, shrnutí, úkoly

Byly shrnuty hlavní body jednání. Termín dalšího jednání Komise byl stanoven na 1. 6. 2026 od 14 hod. on-line formou.

Přílohy:

1. Prezentace z jednání Komise

Pozn. 1: Pokud úkol nemá uveden termín, bude probrán na dalším jednání.

Pozn. 2: Přílohy nejsou veřejnou součástí zápisu